

6.1.

Wat is auteursrecht?

Creativiteit

Het vermogen om iets nieuws te produceren door middel van fantasierijke vaardigheid, of het nu een nieuwe oplossing is voor een probleem, een nieuwe methode of apparaat, of een nieuw artistiek voorwerp of vorm.²⁵

Auteursrecht

... is het recht van de maker van een 'werk van letterkunde, wetenschap of kunst' om te bepalen hoe, waar en wanneer zijn of haar werk openbaar wordt gemaakt of verveelvoudigd. Auteursrecht bestrijkt niet alleen boeken, maar ook reclame, artikelen, grafische ontwerpen, labels, brieven (waaronder e-mails), songteksten, kaarten, muzikale composities, productontwerpen, enz.²⁶

Kun je inbreuk op het auteursrecht omschrijven (zie Hoofdstuk 1, pagina 10)

➔ **Inbreuk op/schending van het auteursrecht.** Het is niet altijd gemakkelijk te begrijpen wanneer iets wordt beschermd door auteursrecht en hoe door auteursrecht beschermde items op een wettige manier kunnen worden gebruikt. Test je kennis over het volgende – zijn dit schendingen van het auteursrecht?²⁷

- JA NEE 1. Liedjes streamen van onlinediensten (bijvoorbeeld Spotify) die een overeenkomst hebben met de rechthebbenden.
- JA NEE 2. Een auteursrechtelijk beschermde afbeelding uploaden (met of zonder vermelding van de eigenaar).
- JA NEE 3. Downloaden van iTunes.
- JA NEE 4. Een video uploaden die je hebt gemaakt tijdens een concert hoewel het kaartje specifiek vermeldde dat video-opnames maken niet was toegestaan.
- JA NEE 5. Een passage uit de blog van iemand anders op je eigen blog posten met een link naar de blog van die andere persoon, maar zonder te vragen om zijn/haar toestemming.
- JA NEE 6. Een video bekijken die iemand anders heeft opgenomen tijdens een concert waar specifiek was aangegeven dat video-opnames maken niet was toegestaan.
- JA NEE 7. Een zelfgenomen foto van een concert uploaden hoewel het kaartje specifiek vermeldde dat video-opnames maken niet was toegestaan.
- JA NEE 8. Songteksten / gitaartabs van recente populaire liedjes uploaden naar een persoonlijke website of sociaal netwerk.
- JA NEE 9. Foto's van beroemdheden uploaden die door jou op een openbare plaats zijn genomen.
- JA NEE 10. Een heel artikel re-posten, met vermelding van de auteur en met een link (zonder toestemming).

Ga naar www.webwewant.eu/nl om de antwoorden te vinden.

²⁵ <http://www.britannica.com/search?query=creativity>, geraadpleegd op 4/01/2013.

²⁶ Business Dictionary (2012), 'Copyright' (online), <http://www.businessdictionary.com/definition/copyright.html#ixzz2ElwNtw73>, geraadpleegd op 8/11/2012.

²⁷ Nominet (2012), Are you an accidental outlaw? (online), <http://accidentalloutlaw.knowthenet.org.uk/question1>.

Creative Commons

Een voorbeeld van een auteursrechtlicentie die het delen en reproduceren van een bron aanmoedigt. Het biedt een eenvoudige, gestandaardiseerde manier om het publiek toestemming te geven om jouw creatieve werk te delen en gebruiken.²⁸

(Ga voor meer informatie over creative commons licenties naar deze website: <http://creativecommons.org/licenses/>)

➔ Welke van de volgende voorbeelden schenden volgens jou de wet op het auteursrecht

1) Je hebt een foto gevonden op Flickr waar de gebruiker een Creative Commons licentie heeft geplaatst die er zo uitziet:

Je wilt de foto gebruiken om een muziekvoorstelling te promoten waarvoor je kaartjes verkoopt. Kun je deze afbeelding legaal gebruiken?

2) Je hebt een muziekbibliotheek met duizenden en duizenden liedjes. Je hebt peer-to-peer software gedownload en alleen downloadmateriaal waarop geen auteursrecht zit. Zou je je dan schuldig maken aan het schenden van het auteursrecht?

3) Je bent een audiovisueel project aan het maken ter begeleiding van een podiumproductie. Je probeert een aantal bruikbare foto's te vinden. De afbeelding die je wilt gebruiken valt onder de Creative Commons licentie:

Kun je deze afbeelding gebruiken zonder inbreuk te maken op het auteursrecht?

Ga naar www.webwewant.eu/nl om de antwoorden te vinden.

Wist je dit?

47% van de gebruikers kan niet met zekerheid vaststellen of de online content die zij downloaden, streamen of delen legaal is of niet – dit toont aan dat er grotere inspanningen moeten worden geleverd om consumenten kennis bij te brengen en te informeren.²⁹

²⁸ Meer informatie is hier beschikbaar: <http://creativecommons.org/>.

²⁹ Ofcom (2012), Half of internet users unsure if content is legal (online), <http://media.ofcom.org.uk/2012/11/20/half-of-internet-users-unsure-if-content-is-legal/>.

6.2.

Ben jij een piraat?

Floran

Internet is bedoeld voor vrije expressie, dus als content al online staat, zou je het moeten kunnen downloaden.

De absolute transformatie van alles wat we ooit gedacht hebben over muziek, zal binnen 10 jaar plaatsvinden en niets zal dat kunnen tegenhouden... Ik zie er absoluut het nut niet van in om te doen alsof dat niet gaat gebeuren. Ik ben er bijvoorbeeld van overtuigd dat auteursrecht over 10 jaar niet meer bestaat, en auteurschap en intellectueel eigendom zullen zware klappen te verduren krijgen.

*David Bowie 2002*³⁰

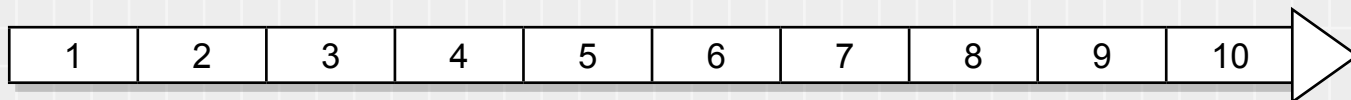
Let jij op het auteursrecht? Beantwoord de vragen hieronder.

➔ Let jij op het auteursrecht? Beantwoord de vragen hieronder.

- Ik heb door auteursrecht beschermde games gedownload zonder ervoor te betalen.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Ik heb concerten van mijn favoriete groep opgenomen en heb de beelden op mijn sociale netwerkpagina gezet.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Ik vraag niet altijd toestemming van mijn vrienden/familie wanneer ik foto's van hen online zet.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Ik heb voor mijn vrienden kopieën gemaakt van een dvd die ik in een winkel gekocht heb.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Ik heb voor een schoolproject tekst geknipt en geplakt uit een website, zonder te verwijzen naar de oorspronkelijke schrijver.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Wanneer ik afbeeldingen gebruik die ik online vind, controleer ik niet echt of ze beschermd zijn door auteursrecht.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Het maakt me niet echt wat uit wanneer mensen tekst van mijn blog/website re-posten zonder aan te geven dat ik de schrijver ben.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Ik heb delen van de website van iemand anders op mijn eigen pagina gezet, zonder de juiste verwijzing.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Illegaal downloaden van games is niet echt de wet breken, omdat mensen er vrijwel nooit voor worden gestraft.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE
- Content die online geplaatst is, zou altijd vrij door iedereen gebruikt moeten kunnen worden.
 Mee eens/JA Niet mee eens/NEE

³⁰ Pareles, J. (2002), David Bowie, 21st-Century Entrepreneur (online), The New York Times, <http://www.nytimes.com/2002/06/09/arts/david-bowie-21st-century-entrepreneur.html?src=pm>.

Begin bij de linkerkant van de pijl. Elke keer dat je “Mee eens / JA” hebt geantwoord, schuif je één plaats op naar de rechterkant van de schaal. Waar kom je uit? Bespreek je positie met anderen in de groep. **Begin hier!**

Je besteedt veel aandacht aan het auteursrecht. Je vindt het niet erg wat geld te betalen voor andermans creaties en je zult altijd de maker van een origineel werk erkennen.

Je weet wel dat het auteursrecht bestaat, maar je let er niet altijd zo erg op. Waarom zou je betalen als je het gratis kan downloaden?

Je weet misschien wel van het bestaan van het auteursrecht, maar het zegt je weinig. Als mensen niet willen dat je hun creaties gebruikt, moeten ze die niet online zetten!

➔ Je vergeet gemakkelijk dat **achter** elk liedje een team staat van toegewijde professionals die hard werken om goede muziek te maken. De campagne Music Matters (Muziek doet ertoe) richt de aandacht op al die mensen en wil **iedereen die van muziek houdt** eraan herinneren hen te steunen door **muziek te beluisteren van sites die een licentie hebben**³¹. Ga naar <http://www.whymusicmatters.org/> en kom meer te weten over deze campagne.

Wat vind je van de campagne Music Matters? Zou je die steunen?

➔ **Het auteursrecht van je werk deponeren.** Heb je ooit het auteursrecht gedeponerd van je eigen werk? Hoe doe je dat? Waar kun je nadere informatie vinden?

➔ **Twee kanten aan het verhaal.** Ja, je kan het internet vrij gebruiken, maar de providers van websites hebben ook hun rechten en kunnen optreden wanneer je de wet overtreedt. Kun je een paar voorbeelden geven van jouw rechten en de rechten van de websiteontwerpers?

Jouw rechten	Rechten van websites ontwerpers
Ik heb het recht om content online te delen	Zij hebben het recht om alle door het auteursrecht beschermde content die ik upload zonder de juiste verwijzingen te verwijderen.

Personen die inbreuk maakten op het auteursrecht zeiden dat zij zouden worden aangemoedigd om daarmee op te houden als er goedkopere legale diensten beschikbaar waren (39%), als alles wat zij wilden beschikbaar was via een legale bron (32%) of als het duidelijker was welke content legaal was (26%).³²

³¹ <http://www.whymusicmatters.org/pages/our-campaign>, geraadpleegd op 4/01/2013

³² Ofcom (2012), Half of internet users unsure if content is legal (online), <http://media.ofcom.org.uk/2012/11/20/half-of-internet-users-unsure-if-content-is-legal/>.